

V zadevi Orožim proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) na seji senata v sestavi:

Mark Villiger, *predsednik*,

Angelika Nußberger,

Boštjan M. Zupančič,

Ganna Yudkivska,

André Potocki,

Paul Lemmens,

Aleš Pejchal, *sodniki*,

in Claudia Westerdiek, *sodna tajnica oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 19. marca 2013,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 49323/06) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) 13. novembra 2006 vložila slovenska državljanka Štefanija Orožim (v nadaljevanju: pritožnica).

2. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopal njen zastopnik.

3. Pritožnica je med drugim na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije trdila, da so postopki pred domačimi sodišči, v katerih je bila stranka v postopku, trajali predolgo. Na podlagi 13. člena konvencije se je pritožila tudi zaradi neučinkovitega notranjepravnega sredstva.

4. Vlada je bila o pritožbi obveščena 14. januarja 2011.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnica je bila rojena leta 1939 in živi v Lescah.

6. Leta 1993 je podjetje DOMPLAN Kranj sprožilo izvršilni postopek proti pritožnici pred Temeljnim sodiščem Kranj. Sklep o izvršbi je bil izdan 20. aprila 1993.

7. 28. junija 1994 je konvencija začela veljati za Slovenijo.

8. Zadeva je bila 28. julija 1994 dodeljena Okrožnemu sodišču Radovljica.

9. 23. decembra 1994 je bil sklep o izvršbi vročen pritožnici. Vložila je ugovor.

10. Sklep o izvršbi je bil 13. septembra 1995 razveljavljen in zadeva naj bi se presojala v okviru pravnega postopka.

11. 3. oktobra 1995 je upnik vložil ponovni predlog za izvršbo proti pritožnici. Sklep o izvršbi je bil izdan 23. oktobra 1995.

12. 26. januarja 1999 je Okrožno sodišče v Radovljici izdalo odločbo o združitvi dveh zadev.

13. 23. aprila 2001 je sodišče prve stopnje opravilo obravnavo.

14. 9. julija 2001 je sodišče prve stopnje izdalo sodbo, s katero je ugodilo upnikovim zahtevkom. Pritožnica se je pritožila.

15. 24. aprila 2002 je Višje sodišče v Ljubljani pritožbo zavrnilo.

16. 7. oktobra 2002 je upnik vložil predlog za izvršbo na podlagi sodbe z dne 9. julija 2001.

17. 14. oktobra 2002 je Okrožno sodišče v Radovljici izdalo sklep o izvršbi.

18. 30. oktobra 2002 je pritožnica vložila ugovor proti sklepu o izvršbi in istočasno tudi predlog za odlog izvršbe, pri čemer je izrazila pripravljenost za sklenitev poravnave. Ugovor pritožnice je bil upniku poslan 12. septembra 2003, upnik pa je nanj odgovoril 5. marca 2004.

19. 25. maja 2006 je sodišče prve stopnje opravilo obravnavo in izdalo sklep v zvezi z ugovorom proti sklepu o izvršbi. Upnik se je pritožil.

20. 8. marca 2007 je upnik predlagal ustavitev postopka zaradi sklenjene izvensodne poravnave med strankama. 16. marca 2007 je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

II. UPOŠTEVANA DOMAČA ZAKONODAJA

21. Za domačo zakonodajo glej sodbo *Nezirović proti Sloveniji* ((sklep) št. 16400/06, 25. november 2008).

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

22. Pritožnica se je pritožila, da so postopki, v katerih je bila stranka, trajali predolgo. Sklicevala se je na prvi odstavek 6. člena konvencije, ki se glasi:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče."

23. Smiselno se je pritožnica tudi pritožila, da so bila razpoložljiva pravna sredstva pri predolgotrajnih postopkih v Sloveniji neučinkovita.

13. člen konvencije se glasi:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

24. Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena konvencije. Ni nesprejemljiva niti iz katerih koli drugih razlogov (glej *Maksimovič proti Sloveniji*, št. 28662/05, 21.–24. odstavek, 22. junij 2010, in *Korelc proti Sloveniji*, št. 28456/03, 59.–63. odstavek, 12. maj 2009). Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. 6. člen

25. Vlada je trdila, da je treba za izračun trajanja postopka obravnavati ločeno izvršilni postopek in pravdni postopek, ker ta dva postopka urejajo različna pravila in se vodita neodvisno drug od drugega.

26. Sodišče ugotavlja, da je postopek obsegal tri faze. Začel se je kot izvršilni postopek, ki ga je sprožil upnik, kasneje pa se je nadaljeval kot pravdni postopek, ki se je končal 9. julija 2001, ko je bila izdana prvostopenjska sodba. Na podlagi te pravnomočne sodbe je upnik spet sprožil izvršilni postopek, ki se je končal 16. marca 2007.

27. Sodišče ponovno poudarja svojo sodno prakso, kjer je navedlo, da je treba izvršitev sodbe, ki jo je izdalo sodišče, šteti kot sestavni del "sojenja" v smislu 6. člena konvencije (glej *Hornsby proti Grčiji*, sodba z dne 19. marca 1997, Poročila o sodbah in sklepih 1997-II, str. 510, 40.

odstavek). To načelo se je uporabilo v zadevah glede trajanja postopkov (glej npr. sodbi *Di Pede proti Italiji* in *Zappia proti Italiji*, 26. september 1996, Poročila o sodbah in sklepih 1996-IV, str. 1383-1384, 20.–24. odstavek, oziroma str. 1410-1411, 16.–20. odstavek) in se zato uporablja tudi v tej zadevi.

28. Ob upoštevanju navedenega se je obdobje, ki ga je treba upoštevati, začelo 28. junija 1994, ko je konvencija začela veljati za Slovenijo, in se je končalo 16. marca 2007, ko je bila izdana odločba o ustavitvi postopka. Torej je trajalo dvanajst let in devet mesecev. Zadeva je bila najprej obravnavana v izvršilnem postopku na eni stopnji in nato v pravnem postopku na dveh stopnjah (glej 14., 15. in 19. odstavek).

29. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumno trajanje postopka presojati glede na okoliščine zadeve in s sklicevanjem na ta merila: zapletenost zadeve ter ravnanje pritožnice in pristojnih oblasti, pa tudi, kakšen je bil pomen zadeve za pritožnico (glej *Frydlander proti Franciji* [VS], št. 30979/96, 43. odstavek, ESČP 2000-VII).

30. Sodišče v tej zvezi ugotavlja, da je bil najdaljši čas nedejavnosti, katere vzrok lahko pripišemo državi, med oktobrom 1995 in junijem 2001 (glej 11.–13. odstavek zgoraj). Po drugi strani prispevek pritožnice k zamudam znaša približno dve leti, in sicer od oktobra 2002 in maja 2006 (glej 18. in 19. odstavek zgoraj), ko je zahtevala odlog izvršbe in ni takoj poravnala svojega dolga.

31. Sodišče po pregledu vsega gradiva, ki mu je bilo predloženo, in ob upoštevanju svoje sodne prakse (glej *Simončič proti Sloveniji*, št. 7351/04, 23.–26. odstavek, 18. januar 2011, *Ovniček proti Sloveniji*, št. 33561/02, 17.–19. odstavek, 27. april 2006, *Soleša proti Sloveniji*, št. 21464/02, 17.–19. odstavek, 13. april 2006), meni, da so postopki pri obravnavani zadevi trajali predolgo in zahteva po sojenju v »razumnem roku« ni bila izpolnjena.

32. Torej je bil kršen prvi odstavek 6. člena.

2. 13. člen

33. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačim organom za očitano kršitev zahteve po prvem odstavku 6. člena, da se zadeva obravnava v razumnem roku (glej *Kudła proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. odstavek, ESČP 2000-XI). Sodišče glede na svoje ugotovitve v zadevi *Maksimovič proti Sloveniji* (navedeno zgoraj, 29. in 30. odstavek) meni, da je bil pri obravnavani zadevi kršen 13. člen, saj v domači zakonodaji ni bilo pravnega sredstva, s katerim bi lahko pritožnica dosegla odločitev sodišča, ki bi potrdila njeno pravico do obravnave zadeve v razumnem roku, kot je določeno v prvem odstavku 6. člena.

II. DRUGE ZATRJEVANE KRŠITVE KONVENCIJE

34. Pritožnica se je na podlagi 6. in 14. člena konvencije nazadnje pritožila, da so bili domači postopki nepošteni in da so bila domača sodišča očitno na strani upnika, pri čemer so popolnoma prezrla njene vloge in dokaze. Nadalje se je pritožila, da so jo vsi zapostavljali, vključno z njenim odvetnikom.

35. Sodišče ugotavlja, da pritožnica ni vložila ustavne pritožbe. Navedene pritožbe je zato treba zavrniti, ker niso bila izčrpana notranjepravna sredstva v skladu s prvim in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

III. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

36. 41. člen konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

37. Pritožnica je zahtevala 17.609,45 evra (EUR) za premoženjsko in nepremoženjsko škodo.

38. Vlada je zahtevke izpodbijala.

39. Sodišče ne zazna nobene vzročne povezave med ugotovljeno kršitvijo in zatrjevano premoženjsko škodo; zato ta zahtevke zavrača. Po drugi strani pa prisojja pritožnici 6.400 EUR za nepremoženjsko škodo.

B. Stroški in izdatki

40. Pritožnica je tudi zahtevala 842,02 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred domačimi sodišči, in 41,08 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

41. Vlada je izpodbijala zahtevo za povračilo stroškov in izdatkov, ki so nastali v postopkih pred domačimi sodišči.

42. Skladno s tem Sodišče ob upoštevanju razpoložljivih dokumentov in svoje sodne prakse zavrača zahtevke za stroške in izdatke, ki so nastali v domačih postopkih, in meni, da je razumno pritožnici prisoditi 50 EUR za postopke pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

43. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. z večino glasov razglašča, da je pritožba glede predolgega trajanja postopkov in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva sprejemljiva;
2. soglasno *razglašča*, da je preostali del pritožbe nesprejemljiv;
3. *razsoja* s šestimi glasovi proti enemu, da sta bila kršena prvi odstavek 6. člena in 13. člen konvencije;
4. *razsoja* s šestimi glasovi proti enemu,
 - a) da mora tožena država v treh mesecih pritožnici plačati zneska:
 - i) 6.400 EUR (šest tisoč štiristo evrov) za nepremoženjsko škodo in morebitni davek;
 - ii) 50 EUR (petdeset evrov) za stroške in izdatke in morebitni davek, obračunan pritožnici;
 - b) da se za navedena zneska od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. soglasno *zavrača* preostali del zahtevka pritožnice za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 18. aprila 2013 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Claudia Westerdiek
sodna tajnica

Mark Villiger
predsednik

Skladno z drugim odstavkom 45. člena konvencije in drugim odstavkom 74. člena Poslovnika Sodišča je tej sodbi priloženo ločeno mnenje sodnika Pejchala.

M. V.
C. W.

LOČENO ODKLONILNO MNENJE SODNIKA PEJCHALA

Ne strinjam se z večinsko ugotovitvijo kršitve pritožnične pravice do poštenega sojenja v "razumnem roku" iz razlogov, ki sem jih navedel že v svojem ločenem mnenju v zadevi *Podbelšek Bračič proti Sloveniji*, št. 42224/04.